

Obchody 50. rocznicy Grudnia '70

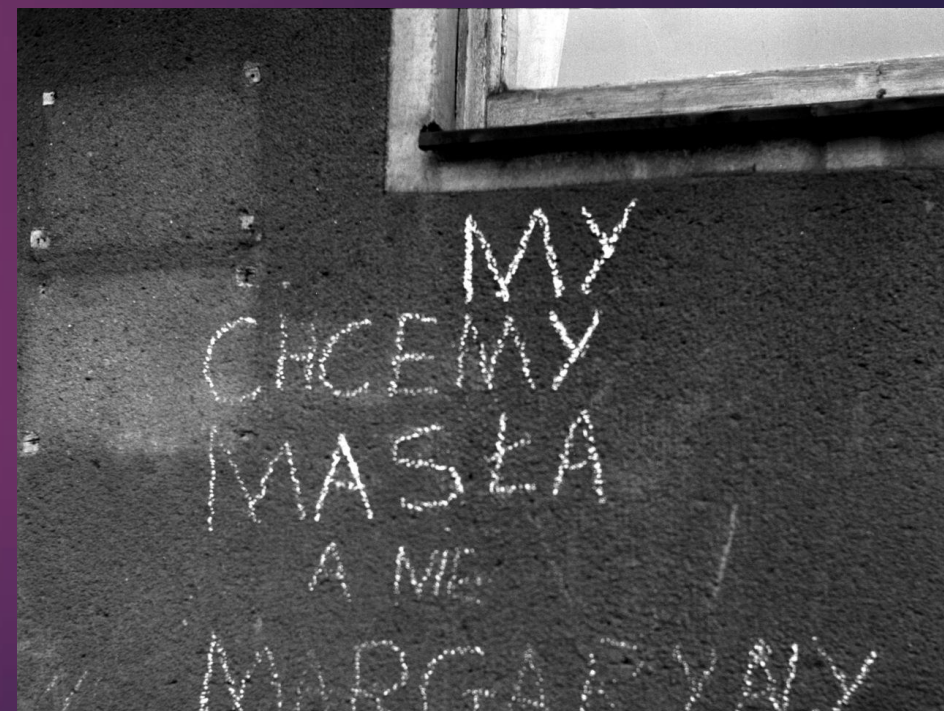

17 grudnia 1970 r. w Gdyni wojsko otworzyło ogień do robotników idących do pracy. Było to najtragiczniejsze wydarzenie w czasie pacyfikacji robotniczych protestów na Wybrzeżu dokonanej przez władze komunistyczne - w jej wyniku zginęło 45 osób, a 1 165 odniosło rany.

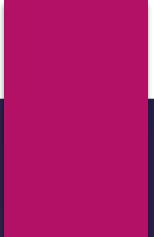
12 grudnia 1970 r. I sekretarz KC PZPR Władysław Gomułka w przemówieniu radiowo-telewizyjnym poinformował Polaków o wprowadzanych zmianach cen towarów. Podwyżki objąć miały 45 grup artykułów, głównie spożywczych, pogarszając przede wszystkim sytuację najuboższych.

14 grudnia 1970 r. w Stoczni Gdańskiej wybuchł strajk wywołany ogłoszonymi podwyżkami na artykuły pierwszej potrzeby, zwłaszcza na żywność. Rozpoczął on falę strajków i manifestacji ulicznych, które objęły większość Wybrzeża i przybrały charakter powstania robotniczego, krwawo stłumionego przez komunistyczne władze.

14 grudnia 1970 r. zastrajkowali robotnicy gdańskiej Stoczni im. Lenina. Około 10-ej rano przed budynkiem dyrekcji rozpoczął się wiec, w którym udział wzięło 3 tys. robotników domagających się zniesienia podwyżek i zmian personalnych w kierownictwie partii.

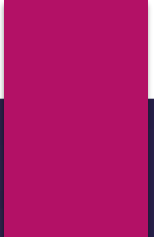
Około godz. 16-ej doszło do pierwszych starć z milicją. Rozpoczął się szturm gmachu KW, w którym wybito szyby i spalono drukarnię. W centrum Gdańska po południu w manifestacjach wzięło udział kilkanaście tysięcy osób. Do akcji ruszyły większe oddziały MO i wojska używając petard i gazów łzawiących.

15 grudnia strajki wybuchły w Gdyni, Elblągu, Słupsku i Szczecinie.

Od rana w Warszawie obradował najwyższy sztab kryzysowy pod przewodnictwem Władysława Gomułki, który podjął decyzję o zezwoleniu na użycie broni. W rejon Gdańska, gdzie nasilały się walki uliczne, zaczęto ściągać jednostki pancerne i zmotoryzowane. Tego dnia w starciach z siłami porządkowymi wg oficjalnego komunikatu zginęło sześć osób, a 300 zostało rannych. Spalono budynki KW PZPR, Wojewódzkiej Rady Związków Zawodowych, Naczelnej Organizacji Technicznej i Dworca Głównego.

O godz. 15-ej w stoczni zaczął się strajk okupacyjny. Władze wprowadziły godzinę milicyjną od 18-ej do 6-ej rano.

W nocy z 15 na 16 grudnia wojsko obsadziło ważniejsze punkty w Gdańsku oraz zablokowało stocznię i port. W Gdyni aresztowano komitet strajkowy, z którym porozumienie zawarły wcześniej władze miejskie.

Przez cały dzień 16 grudnia trwały demonstracje w Gdańsku. Zablokowano Stocznnię im. Lenina, a do próbujących z niej wyjść na ulicę robotników, wojsko otworzyło ogień.

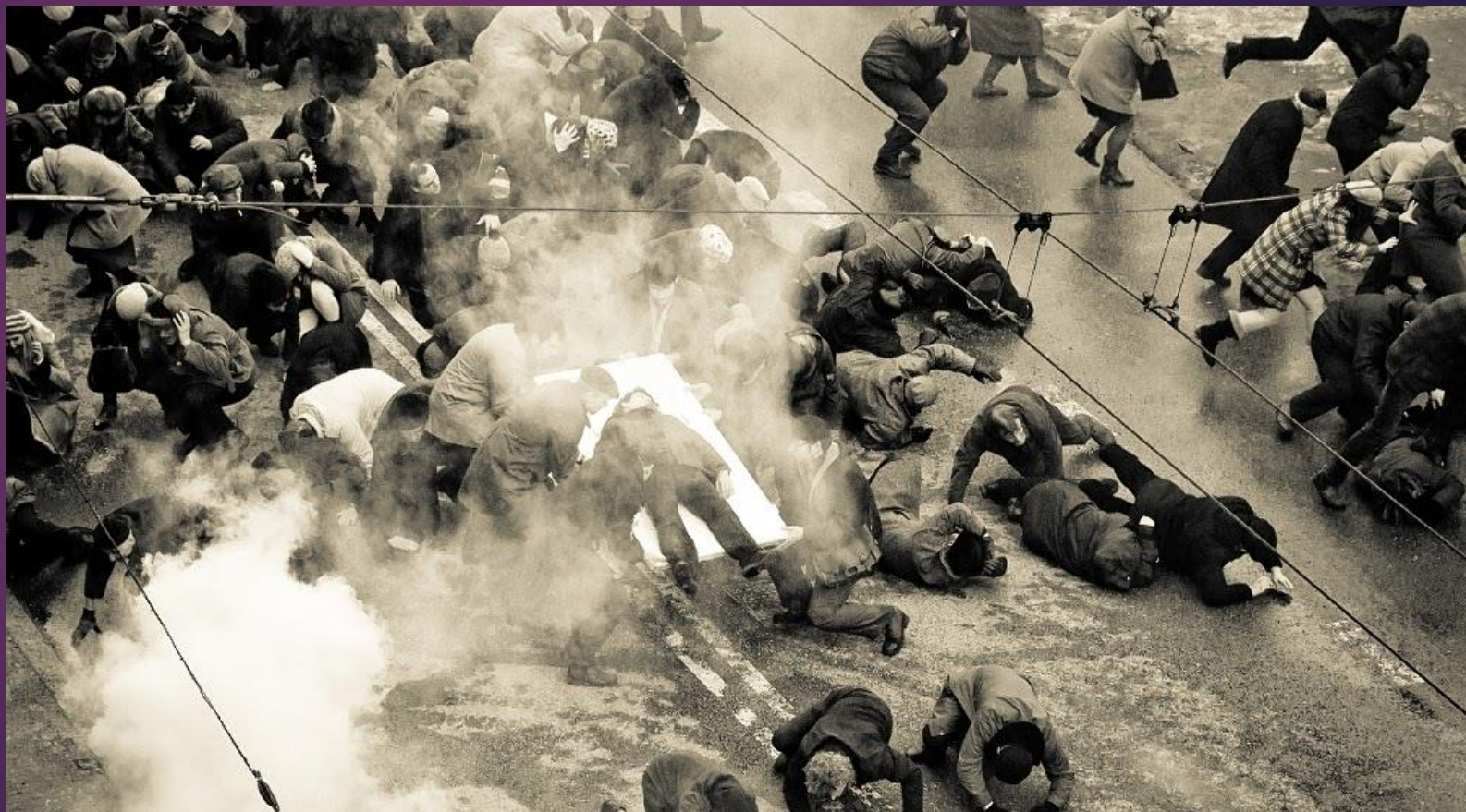

17 grudnia doszło do masakry w Gdyni. Dzień wcześniej w wystąpieniu telewizyjnym wicepremier Stanisław Kociołek nawoływał stoczniowców do powrotu do pracy. Około godz. 6-ej wojsko otworzyło ogień w stronę robotników idących z dworca do zablokowanej stoczni. Padli zabici i ranni. Starcia w Gdyni trwały do wieczora. Do demonstrantów strzelano z ziemi i powietrza. Milicja i służby więzienne z niezwykłą brutalnością traktowały zatrzymanych.

Symbolikę tego dnia oddaje fotografia pochodu niosącego na drzwiach ciało zabitego 18-letniego Zbigniewa Godlewskiego razem z zakrwawioną biało-czerwoną flagą. (PAP)

Obchody 50. rocznicy Grudnia '70

Miejskie obchody rocznicowe w Gdańsku zaplanowano na świeżym powietrzu. Główne uroczystości organizowane przez władze miasta, województwa pomorskiego i Europejskie Centrum Solidarności odbędą się w środę 16 grudnia na placu Solidarności. Tam o godzinie 17.00 rozpocznie się apel ku czci ofiar. Chór Kameralny Schola Cantorum Gedanensis z towarzyszeniem Orkiestry Polskiej Filharmonii Bałtyckiej wykona utwór "Lacrimosa", skomponowany przez Krzysztofa Pendereckiego specjalnie na okoliczność odsłonięcia pomnika Poległych Stoczniovców 1970. W mieście rozlegną się dzwony kościołów, uruchomione zostaną syreny alarmowe.

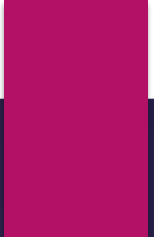
Ponadto 15 i 16 grudnia w pięciu lokalizacjach zostaną odsłonięte pamiątkowe płyty chodnikowe – oznaczą one miejsca, w których w grudniu 1970 r. zginęło sześć osób. Dwie pozostałe tablice, zlokalizowane w okolicach dworca PKP, zostaną zamontowane po tym, jak zakończy się tam remont.

SZCZECIŃSKIE
GRUDNIE
1956
1970
1981
PAMIĘTAMY!

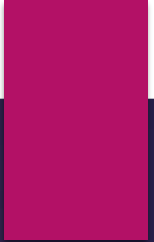
50.
rocznica

**SZCZECIŃSKI
GRUDZIEŃ '70**

Obchody 50. rocznicy grudniowej masakry na Wybrzeżu przygotował także Zarząd Regionu Gdańskiego NSZZ "Solidarność". Rozpoczną się one w środę rano w Gdańsku od zapalenia zniczy i złożenia kwiatów pod pomnikiem Poległych Stoczniovców 1970 przez czynnych i emerytowanych pracowników Stoczni Gdańskiej. O 14.00 na placu Solidarności odsłonięta zostanie okolicznościowa wystawa "Powstanie grudniowe 1970 roku", przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej. Godzinę później w tym miejscu rozpoczną się centralne uroczystości przygotowane przez Solidarność. Odbędzie się apel poległych, odmówiona zostanie wspólna modlitwa, złożone zostaną kwiaty.

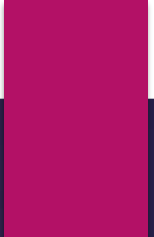
Godzinę później w tym miejscu rozpoczną się centralne uroczystości przygotowane przez Solidarność. Odbędzie się apel poległych, odmówiona zostanie wspólna modlitwa, złożone zostaną kwiaty.

Później uczestnicy ceremonii zapalą znicze pod tablicą upamiętniającą ofiary Grudnia '70, znajdującą się na budynku, dawnego Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Gdańsku. Dziś mieści się tam prokuratura okręgowa. Następnie udadzą się na skwer naprzeciwko budynku LOT-u, aby oddać hołd Antoniemu Browarczykowi – pierwszej śmiertelnej ofierze stanu wojennego w Gdańsku, który 17 grudnia 1981 r. został zastrzelony w tym miejscu przez MO podczas demonstracji związanej z rocznicą Grudnia '70.

„OFIARY GRUDNIA '70”

Śp. EUGENIUSZ BŁĄŻEWICZ	lat 22, kierowca
Śp. STANISŁAW KAMAĆ	lat 18, kierowca
Śp. JADWIGA KOWALCZYK	lat 16, uczennica
Śp. DANIEL KUĆMA	lat 24, stolarz
Śp. ROMAN KUŻAK	lat 23, nauczyciel
Śp. STANISŁAW NADRATOWSKI	lat 20, żołnierz
Śp. HENRYK PERKOWSKI	lat 20, szklarz
Śp. EDWARD PRYSAK	lat 42, cieśla
Śp. ZBIGNIEW SEMCZYSZYN	lat 23, magazynier
Śp. MICHAŁ SKIPOR	lat 19, uczeń
Śp. STEFAN STAWICKI	lat 16, uczeń
Śp. WALDEMAR SZUMIŃSKI	lat 22, murarz
Śp. JULIAN ŚWIĘCICKI	lat 59, ślusarz
Śp. ZYGMUNT TOCZEK	lat 23, tokarz
Śp. WOJCIECH WOŹNICKI	lat 21, ślusarz
Śp. JANUSZ WRZODAK	lat 27, technik

O godzinie 17.00 w bazylice św. Brygidy rozpocznie się uroczysta msza święta pod przewodnictwem administratora apostolskiego archidiecezji gdańskiej bp. Jacka Jezierskiego. Po nabożeństwie w świątyni odbędzie się koncert zespołu Capella Gedanensis.

W czwartek 17 grudnia obchody przeniosą się do Gdyni.

Tradycyjnie o godz. 6.00 rano pod pomnikiem Ofiar Grudnia 1970, nieopodal stacji Szybkiej Kolei Miejskiej Gdynia Stocznia, gdzie padły pierwsze strzały, odbędzie się wspólna modlitwa, apel poległych, zostaną też złożone wieńce i wiązanki kwiatów.

Druga część czwartkowych uroczystości odbędzie się po południu i rozpocznie się mszą w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa. Następnie, przy pomniku Ofiar Grudnia '70 przy Urzędzie Miasta Gdyni odczytany zostanie apel poległych, a żołnierze oddadzą salwę honorową. Będą też okolicznościowe przemówienia.

► **Źródła z których korzystałam :**

-dzieje.pl

-www.wnp.pl

Autor:Wiktoria Wolny